

"Hills Like White Elephants" by Ernest Hemingway

from Charters, Ann, Ed. *The Story and its Writer: An Introduction to Short Fiction*. 6th Ed. Boston: Bedford/St. Martin's, 2003.

ERNEST HEMINGWAY

Hills Like White Elephants

The hills across the valley of the Ebro^o were long and white. On this side there was no shade and no trees and the station was between two lines of rails in the sun. Close against the side of the station there was the warm shadow of the building and a curtain, made of strings of bamboo beads, hung across the open door into the bar, to keep out flies. The American and the girl with him sat at a table in the shade, outside the building. It was very hot and the express from Barcelona would come in forty minutes. It stopped at this junction for two minutes and went on to Madrid.

"What should we drink?" the girl asked. She had taken off her hat and put it on the table.

"It's pretty hot," the man said.

"Let's drink beer."

"Dos cervezas," the man said into the curtain.

"Big ones?" a woman asked from the doorway.

"Yes. Two big ones."

The woman brought two glasses of beer and two felt pads. She put the felt pads and the beer glasses on the table and looked at the man and the girl. The girl was looking off at the line of hills. They were white in the sun and the country was brown and dry.

"They look like white elephants," she said.

"I've never seen one," the man drank his beer.

"No, you wouldn't have."

"I might have," the man said. "Just because you say I wouldn't have doesn't prove anything."

The girl looked at the bead curtain. "They've painted something on it," she said. "What does it say?"

"Anis del Toro. It's a drink."

"Could we try it?"

Ebro: River in northern Spain.

The man called "Listen" through the curtain. The woman came out from the bar.

"Four reales."^o

"We want two Anis del Toro."

"With water?"

"Do you want it with water?"

"I don't know," the girl said. "Is it good with water?"

"It's all right."

"You want them with water?" asked the woman.

"Yes, with water."

"It tastes like licorice," the girl said and put the glass down.

"That's the way with everything."

"Yes," said the girl. "Everything tastes of licorice. Especially all the things you've waited so long for, like absinthe."

"Oh, cut it out."

"You started it," the girl said. "I was being amused. I was having a fine time."

"Well, let's try and have a fine time."

"All right. I was trying. I said the mountains looked like white elephants. Wasn't that bright?"

"That was bright."

"I wanted to try this new drink. That's all we do, isn't it—look at things and try new drinks?"

"I guess so."

The girl looked across at the hills.

"They're lovely hills," she said. "They don't really look like white elephants. I just meant the coloring of their skin through the trees."

"Should we have another drink?"

"All right."

The warm wind blew the bead curtain against the table.

"The beer's nice and cool," the man said.

"It's lovely," the girl said.

"It's really an awfully simple operation, Jig," the man said. "It's not really an operation at all."

The girl looked at the ground the table legs rested on.

"I know you wouldn't mind it, Jig. It's really not anything. It's just to let the air in."

The girl did not say anything.

"I'll go with you and I'll stay with you all the time. They just let the air in and then it's all perfectly natural."

"Then what will we do afterward?"

"We'll be fine afterward. Just like we were before."

"What makes you think so?"

"That's the only thing that bothers us. It's the only thing that's made us unhappy."

The girl looked at the bead curtain, put her hand out and took hold of two of the strings of beads.

"And you think then we'll be all right and be happy."

"I know we will. You don't have to be afraid. I've known lots of people that have done it."

reales: Spanish coins.

"So have I," said the girl. "And afterward they were all so happy."

"Well," the man said, "if you don't want to you don't have to. I wouldn't have you do it if you didn't want to. But I know it's perfectly simple."

"And you really want to?"

"I think it's the best thing to do. But I don't want you to do it if you don't really want to."

"And if I do it you'll be happy and things will be like they were and you'll love me?"

"I love you now. You know I love you."

"I know. But if I do it, then it will be nice again if I say things are like white elephants, and you'll like it?"

"I'll love it. I love it now but I just can't think about it. You know how I get when I worry."

"If I do it you won't ever worry?"

"I won't worry about that because it's perfectly simple."

"Then I'll do it. Because I don't care about me."

"What do you mean?"

"I don't care about me."

"Well, I care about you."

"Oh, yes. But I don't care about me. And I'll do it and then everything will be fine."

"I don't want you to do it if you feel that way."

The girl stood up and walked to the end of the station. Across, on the other side, were fields of grain and trees along the banks of the Ebro. Far away, beyond the river, were mountains. The shadow of a cloud moved across the field of grain and she saw the river through the trees.

"And we could have all this," she said. "And we could have everything and every day we make it more impossible."

"What did you say?"

"I said we could have everything."

"We can have everything."

"No, we can't."

"We can have the whole world."

"No, we can't."

"We can go everywhere."

"No, we can't. It isn't ours any more."

"It's ours."

"No, it isn't. And once they take it away, you never get it back."

"But they haven't taken it away."

"We'll wait and see."

"Come on back in the shade," he said. "You mustn't feel that way."

"I don't feel any way," the girl said. "I just know things."

"I don't want you to do anything that you don't want to do—"

"Nor that isn't good for me," she said. "I know. Could we have another beer?"

"All right. But you've got to realize—"

"I realize," the girl said. "Can't we maybe stop talking?"

They sat down at the table and the girl looked across at the hills on the dry side of the valley and the man looked at her and at the table.

"You've got to realize," he said, "that I don't want you to do it if you don't want to. I'm perfectly willing to go through with it if it means anything to you."

"Doesn't it mean anything to you? We could get along."

"Of course it does. But I don't want anybody but you. I don't want anyone else. And I know it's perfectly simple."

"Yes, you know it's perfectly simple."

"It's all right for you to say that, but I do know it."

"Would you do something for me now?"

"I'd do anything for you."

"Would you please please please please please please stop talking?"

He did not say anything but looked at the bags against the wall of the station. There were labels on them from all the hotels where they had spent nights.

"But I don't want you to," he said, "I don't care anything about it."

"I'll scream," the girl said.

The woman came out through the curtains with two glasses of beer and put them down on the damp felt pads. "The train comes in five minutes," she said.

"What did she say?" asked the girl.

"That the train is coming in five minutes"

The girl smiled brightly at the woman, to thank her.

"I'd better take the bags over to the other side of the station," the man said. She smiled at him.

"All right. Then come back and we'll finish the beer."

He picked up the two heavy bags and carried them around the station to the other tracks. He looked up the tracks but could not see the train. Coming back, he walked through the barroom, where people waiting for the train were drinking. He drank an Anis at the bar and looked at the people. They were all waiting reasonably for the train. He went out through the bead curtain. She was sitting at the table and smiled at him.

"Do you feel better?" he asked.

"I feel fine," she said. "There nothing wrong with me. I feel fine."

QUESTIONS

1. From what point of view is the story told?
2. Since the story offers so little information about the background and appearance of the characters, discuss the implications of such details as are provided.
3. How is the setting at a Spanish railroad crossing appropriate to the theme?
4. What is the significance of the title?
5. As the man drinks his Anis, he thinks to himself, "They were all waiting reasonably for the train." What is the force of the word "reasonably"?

JAN ČEP:

CESTA NA JITŘNÍ

Čep, J. 1991. "Cesta na Jitřní". In: týž. Dvojí domov. Praha: Vyšehrad. s. 131-136.

TMA TÉ NOCI byla podivně živá, prostoupená prýštěním tajemného světla. Byla tichá jako po nějakém otřesu, proniklá blažeností záhadné spoluviny. Jasnost andělských křídel našeho dětství v ní zanechala nehasnoucí stopy.

Krajina byla protkána neviditelnými drahami, po nichž se pohybovaly tmavé postavy, sotva hustší nežli okolní vzduch. Nechávaly za sebou zachumlané a spící dědiny a putovaly takřka nezvučně po umrzlých cestách, bělajících se v slabém odrazu hvězd, k onomu místu, které bylo středem této noci.

Cyril Nedoma šel vedle své matky po cestě svých dětských let, po úzké silnici mezi holými stromy, spojující Přísenice s vesnicí, v níž byl farní kostel. Vpravo vlevo ležela ve tmě pole pokrytá sněhovým popraškem, stále táž v střídání ročních dob, přecházející s otce na syna, s pokolení na pokolení. Ležela tiše v mrazu a ve tmě, černá a holá, ačkoli se na tomhle místě z jara vlnilo obilí s hnízdem skřivánčím, ačkoli kousek dál našli jednou v žitě mrtvého tuláka (pochovali ho potom beze jména), ačkoli tam a tam (kolik je tomu let?) přepadly Stázku Roubalovu při sečení porodní bolesti, a pochovali je potom oba, matku i s dítětem... Pole ležela mlčky ve tmě, dnes jako loni a jako předloni, jako před desíti i před sto lety. Kolikrát už byla přeorána, kolik šlápějí, kolik slz a kolik kleteb, kolik tajných hříchů bylo zahrnuto do jejich brázd! Jaká síť osudů záhadně spletených zatahuje tento kraj, kolik tváří, mužských i ženských, mladých i starých, kolik rukou, které hnětly tuto hlínu, které ji tiskly k srdci!

Cyril Nedoma slyší zvuky svých kroků i kroků matčiných, a z dálky (daleké? nedaleké?) k němu zaznívají tytéž kroky, jen-

že o dvacet let mladší, kroky dítěte a mladé ženy, a ty zvuky jsou tak známé, tak skutečné, kdežto dnešní chůze je tak nepravděpodobná, tak neuvěřitelná! Jak se to stalo? Kdy uplynulo těch dvacet let, které učinily z dítěte muže a z mladé ženy málem stařenu?

Je v lidském životě jistá mez, která rozděluje věk raného mládí, věk hledící kupředu, nepočítající dny, věk nadějí a očekávání, věk neodpovědný a prozatímní, věk, kdy se ustavičně těšíme, že nás čeká v budoucnosti něco rozhodujícího, slavného a krásného, a věk první zralosti. Mládí je přes svou sirobu, přes své smutky věkem bezstarostným, žijícím pod přístřeším minulosti, avšak najednou přijde chvíle (nevíme nikdy přesně, kdy vlastně nastala) chvíle, kdy si uvědomíme, že stojíme sami tváří v tvář skutečnosti, že musíme vzít břímě svého života na svá vlastní bedra, že se už nemáme na koho vymlouvat, proti komu se bouřit, a nic slavného a krásného že už nás bezpochyby nepotká. Co jsme v svém životě zbřidili, zůstává zbřiděno, co jsme promeškali, zkazili a pošpinili, to zůstává promeškáno, zkaženo a pošpiněno. Konec trvalé dovolené, každý krok je od nynějška krokem ke hrobu, krokem do věčnosti!

Kroky zvonily o umrzlou silnici a Cyril Nedoma je poslouchal jako kroky někoho druhého. Jejich rytmus i spád mu byly známy, vel· mi známy, vždyť ještě loni zněly vedle něho po této silnici, uprostřed těchto polí, týž holý šípkový keř trčel tady u toho příkopu, vpravo na svahu se tměl v paprscích hvězd týž pruh lesa a z brázdy se vzneslo s týmž poplašným křikem hejno koroptví, když zazněl vedle Cyrila hlas, který slýchal od svého dětství, hlas v té chvíli docela samozřejmý.

Cyrl sebou trhl a ztmul takřka ohromením, když uviděl vedle sebe prázdné místo. Pohlédl tázavě na druhou stranu, kudy šla matka,

a ta k němu také otočila hlavu a Cyril poznal, že myslí na touž věc, že také slyší kroky toho, který tudy s nimi loni šel, a letos už nejde. Viděl i potmě, že se jí oči zalily slzami, a odvrátil zase hlavu.

Jak se jim v posledním čase stala důvěrnou tvář smrti! Věru, mohli se dosyta vynadívat do jejích očí, obrácených v sloup a odrážejících už vidění nicoty. Mohli si vtisknout v paměť tragický pohyb ruky, směřující ustavičně k čelu, jako by chtěla rozehnat tmu, která se kladla mezi duši a drahé věci tohoto světa!

Jaká prázdnota se okolo nich udělala! Jak stáli uprostřed ní obnažení, jako terč zdaleka viditelný! Jak se chvěli v tajemném průvanu, očekávající nové navštívení!

Cyril pohlédl kradmo na drobnou postavu té, která šla vedle něho, rýsujíc nachýlením hlavy posunek odvěké pokory. Jeho matka! Co se asi děje v její duši? Ozývají se v ní také zasypané vrstvy času, žije v ní ještě malé děvčátko, hopkující v zahrádce okolo záhonků a trhající u plotu kopřivy housátkům, vzpomíná si ještě na onen pohled, kterým tenkrát viděla barvu oblohy a zeleň stromů a bělost pěšin? Z jaké dálky se nyní asi dívá na onen kout, který byl rájem jejího dětství, na ona dvě okénka plná muškátů a na vlahost stínu pod stromy vedle potoka? Je to asi svět podobný jeho vlastnímu světu (vždyť je to jeho matka!), jenže trochu posunutý, lámající světlo v jiném úhlu (poněvadž je to jeho matka a poněvadž každá živoucí bytost je jiná, ačkoli jsou všechny naroubovány na tajemnou jednotu). Ach, ten svět má jistě jiný přísvit, vždyť je zjízven a roztrhán tolika ranami, které jeho, Cyrila, nepronikly! Jak si představit srdce panny, která se mění záhadným přechodem v ženu a v matku, jak má muž pochopiti tajemství jejího studu a její lásky, jak pochopiti její vztah k dětem, tvorům vyšlým z jejího těla! Jak si představit, co asi cítí mat-

ka, když jí po první pohlednou do očí dvě oči nově narozené, oči nového člověka, oči jejího dítěte! A co se asi děje v jejím srdci, když drží své děcko v náručí a vidí, jak mu modrají rty a jak se mu tělíčko napíná smrtelnou křečí! Kdo může pochopit, jak vidí matka své děti, jak vidí rozkvétat jejich duši, jak pozná, chřadne-li žalem nebo je-li nemocna skrytým zlem!

V té chvíli šla po této silnici se svým nejstarším a zdálo se jí nepravděpodobno, že by to byl týž hošík, kterého nosovala v náručí a kterého učila slabikovat první slova Otčenáše, a Cyril viděl sám sebe jako svého dvojníka, jako svůj nepravděpodobný přelud.

Viděl se uprostřed tohoto kraje, uprostřed svého kraje, zastřeného nocí podivně bdělou, viděl se uprostřed něho v průvodu tváří, s kterými se kdy setkal, slyšel jejich hlasy, slyšel svůj hlas, ne ten hlas, kterým mluvil mezi lidmi, hlas cizí, strojený, namáhající se přetvořit a zakrýt svou pravou melodii, vyslovující slova, za která se hanbil při vzpomínce na tento kraj, nesnášející lži z jeho úst. Vlekl po této silnici, k Betlému své farnosti, všechny své porážky, své zrady, všecku svou hanbu, svou hořkost, všechny své pohmožděniny, všecku svou lítost pro tolik marných a pošetilých slov, která jsou už nenapravitelně vyslovena, všechny křivdy, které utrpěl a kterých se dopustil, vlekl to přetěžké břímě po cestě svého dětství, bok po boku vedle své matky, jediné bytosti na světě, která by to všecko pochopila a která by mu odpustila – jediné bytosti na světě, která by mu všecko odpustila. Bohužel, jeho ústa jsou zamčena a žádná moc na světě by je nedovedla otevřít.

Kus vpředu, na návrší, se najednou objevilo světlo, osvětlující oblouk brány. „Ave, Stella maris!“ je tam napsáno zlatými písmeny nad gotickou soškou Panny Marie, vzpomněl si Cy-

ril a rozhlédl se po kraji, který se rozprostíral pod návrším jako jezero tmy. Ale noční ticho bylo čím dál tím živější, ruch kroků na zmrzlé půdě byl čím dál tím hlasitější a černé obrysy lidských postav houstly na všech stranách, jako by se vynořovaly ze země. Cyril s matkou předešli několik těch postav, tmavých a mlčenlivých, obklopených svým tajemstvím, známým jenom Bohu, a nepoznali jich. Kdo ví, snad to byli jejich sousedé, snad lidé z farnosti docela cizí, lidé docela neznámí – jenom jejich tváře prosvítaly podivnou bledostí a zdálo se, že z nich vychází zvláštní tichý smích, pronikající rouškou jejich tajemnosti, smích nepochopitelně ironický...

Cyril pohlížel s hrůzou do těch tváří, které míjel, a na paměť mu přicházela jména lidí dávno zemřelých, sdružená s nenapodobitelným posunkem, s nenávratným přízvukem hla. su se vším, co se už po druhé neuvidí. Zdálo se mu, že ten stařík v beranici a s holí, který tluče silně do silnice podpatky s podkůvkami, je nebožtík Ztratil, co umřel před lety v pastoušce – Cyril tenkrát ještě ani nechodil do školy, ale pamatuje se, že se říkalo, že ho snacha umořila hladem – ta žena v černé šále okolo hlavy, jdoucí tak zpřímá a hrdě, to je dcera sedláka Nechleby, která si vzala navzdory rodičům nádeníka Šimu a která potom umřela v blázinci, ten vysoký ramenatý obr v botách s holinkami, to je Josef Roubal, o tom se šuškal, že měl dítě se svou vlastní dcerou, kterou potom našli utopenou v rybníku...

Čím více se blížili k farnímu kostelu, tím bylo těch postav víc, hrnuly se odevšad cestou necestou a byly tak blízké a zároveň tak daleké, tak neproniknutelné. Scházely se ze všech devíti osad farnosti, až se celý kraj hemžil těmito tajemnými poutníky, kteří si vypůjčili tváře živých, proměňující své živoucí potomky v stín a v přelud, a Cyrilovi se zdálo, jako by se někdy roz-

dělovali v několik postav a pak zase splývali v jednu. Na návrší nad kostelní branou hořelo světlo nad jeslemi Novorozeneho a po cestách uprostřed polí přitékaly nové a nové proudy tajemných příchozích, dětí tohoto kraje, který se proměnil v jediný kraj země, v krajinu betlémskou, v údolí radostného poselství. Tato cesta, po které šel Cyril s matkou, cesta jeho dětství, byla cestou jedinou, cestou všech duší, cestou vedoucí do věčnosti. Tato úzká venkovská silnice s nízkými stromy po stranách, vroubená chumáči zvadlé trávy, tato tichouňká cesta poznamenaná jeho dětskými šlápěji byla najednou povýšena nade všechnen čas, stala se Cestou.

Cyril Nedoma už neslyšel kroky, slyšel jen šumění vzduchu proráženého pohybem nescíslných postav, které letěly nad zemí nedotýkající se půdy, a když se znenadání ohlédl po své matce, ztuhl úlekem, neboť se mu zdálo, že se mu zatím také proměnila v jednu z těch záhadných postav bez váhy a beze stínu, polotemnou, poloprůsvitnou, šelestící tichým ironickým smíchem.

Vykřikl, a ačkoli ten výkřik slyšel jenom on sám, vyšinuté věci se ihned vrátily do své obyčejné polohy.

„... víš, bylo to pod tou starou jabloní, co stála v dědečkově zahrádce u samého plotu,“ řekla matka, dokončujíc jakési vypravování.

Matka a syn na sebe ve tmě pohlédli a usmáli se. „Tak se poznáme, až procitneme nadobro,“ pomyslíl si Cyril.

Než se nadáli, byli u brány a vstoupili do kostela. Třpytil se všecek stříbrem umělého jíní a zdravé tváře venkovanů, zalité světlem, neprozrazovaly nic ze své nedávné proměny. Cyril však byl ještě všecek proniklý vanutím nezemských míst a když od oltáře zaznělo „Christus natus est nobis,“ vhrkly mu do očí slzy a srdcem mu projelo sladké uštknutí.